

Serdecznie witamy na szkoleniu „Prawo autorskie dla KGW”

Prowadzący:

r. pr. Zbigniew Rogowski

adw. Adrian Korta

adw. Przemysław Moroz

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Cz. I

Wprowadzenie do prawa autorskiego

Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U.2022.2509 t.j. z dnia 2022.12.06)

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Przedmiot prawa autorskiego

art. 1 ust. 1

Przedmiotem prawa autorskiego jest **każdy** przejaw działalności **twórczej** o **indywidualnym charakterze**, **ustalony** w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Twórca

Art. 8. [Twórca. Domniemanie autorstwa. Zatajenie autorstwa]

1. Prawo autorskie przysługuje twórcy, o ile ustawa nie stanowi inaczej.
2. Domniemywa się, że twórcą jest osoba, której nazwisko w tym charakterze uwidoczniono na egzemplarzach utworu lub której autorstwo podano do publicznej wiadomości w jakikolwiek inny sposób w związku z rozpowszechnianiem utworu.
3. Dopóki twórca nie ujawnił swojego autorstwa, w wykonywaniu prawa autorskiego zastępuje go producent lub wydawca, a w razie ich braku - właściwa organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Przykładowy katalog Utworów

art. 1 ust. 2 W szczegółności przedmiotem prawa autorskiego są utwory:

- wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe);
- plastyczne;
- fotograficzne;
- lutnicze;
- wzornictwa przemysłowego;
- architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne i urbanistyczne;
- muzyczne i słowno-muzyczne;
- sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne i pantomimiczne;
- audiowizualne (w tym filmowe).

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Podział praw autorskich

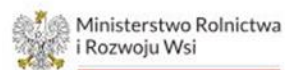
Prawa
autorskie
osobiste

Prawa
autorskie
majątkowe

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Prawa autorskie osobiste

Prawa autorskie osobiste chronią **nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu** więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do:

- 1) autorstwa utworu;
- 2) oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo;
- 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania;
- 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności;
- 5) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Naruszenie praw autorskich osobistych

Uprawnienia twórcy:

- Może żądać **zaniechania** takiego działania, lub też gdy doszło już do naruszenia żądać usunięcia jego skutków, w szczególności złożenia publicznego **oświadczenia** np. przeprosin
- Jeżeli naruszenie było **zawinione**, sąd może przyznać twórcy odpowiednią **sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia** za doznaną krzywdę lub - na żądanie twórcy - zobowiązać sprawcę, aby uiścił odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez twórcę cel społeczny.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

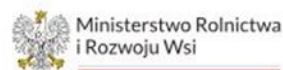
Prawo autorskie majątkowe

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje **wyłączne prawo** do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Naruszenie praw autorskich majątkowych

Art. 79. [Katalog roszczeń]

1. Uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa:

- 1) zaniechania naruszania;
- 2) usunięcia skutków naruszenia;
- 3) **naprawienia wyrządzonej szkody:**

a) na zasadach ogólnych albo

b) **poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione — trzykrotności stosownego wynagrodzenia**, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu;

...

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Prawa zależne

Rozporządzanie i korzystanie z opracowania **zależy od zezwolenia twórcy** utworu pierwotnego (prawo zależne), chyba że autorskie prawa majątkowe do utworu pierwotnego wygasły. W przypadku baz danych spełniających cechy utworu zezwolenie twórcy jest konieczne także na sporządzenie opracowania

Opracowaniem cudzego utworu jest w szczególności tłumaczenie, przeróbka, adaptacja, jest przedmiotem prawa autorskiego bez uszczerbku dla prawa do utworu pierwotnego.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Sposoby rozporządzania autorskimi prawami majątkowymi

Umowa licencji

Umowa
przeniesienia
praw autorskich

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Umowa przeniesienia praw autorskich

Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych **wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności** (art. 53)

Przykład:

„Z momentem dostarczenia Dzieła, zgodnie z §2 ust. 2, **Wykonawca przenosi na Zamawiającego autorskie prawa majątkowe do Utworu na następujących polach eksploatacji: ...**”

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Pola eksploatacji

(art. 50) Odrębne pola eksploatacji stanowią w szczególności:

- 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu - wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
- 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono - wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;
- 3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 - publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Umowa licencji

1. Umowa licencyjna uprawnia do korzystania z utworu w okresie pięciu lat na terytorium państwa, w którym licencjobiorca ma swoją siedzibę, chyba że w umowie postanowiono inaczej.
2. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, prawo uzyskane na podstawie umowy licencyjnej wygasa.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Umowa licencji

Umowa licencji
niewyłącznej

Umowa licencji
wyłącznej

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Umowa licencji wyłącznej i licencji niewyłącznej. Różnice

Licencja wyłączna	Licencja niewyłączna
<ul style="list-style-type: none"> • jeden licencjobiorca • forma pisemna pod rygorem nieważności	<ul style="list-style-type: none"> • wiele licencjobiorców • brak wymagań co do formy

W braku wyraźnego postanowienia o przeniesieniu prawa, uważa się, że twórca udzielił licencji (art. 65)

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Sublicencja

Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, licencjobiorca **nie może** upoważnić innej osoby do korzystania z utworu w zakresie uzyskanej licencji (art. 67 ust.3).

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Wypowiedzenie umowy licencyjnej

1. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, a licencji udzielono na czas **nieoznaczony**, twórca może ją **wypowiedzieć z zachowaniem terminów umownych**, a w ich braku **na rok naprzód, na koniec roku kalendarzowego**.
2. Licencję udzieloną na **okres dłuższy niż pięć lat** uważa się, po upływie tego terminu, za udzieloną na **czas nieoznaczony**.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Dozwolony użytek (licencja ustawowa)

Instytucja polskiego prawa autorskiego, której istotą jest zezwolenie na korzystanie z cudzych utworów chronionych autorskimi prawami majątkowymi **bez zgody podmiotu praw autorskich** i (co do zasady) bez wynagrodzenia. Dozwolony użytek ogranicza wyłączone prawo podmiotu praw autorskich do korzystania z utworu i do czerpania korzyści z korzystania z utworu. Ograniczenie tych praw wyłącznych jest uzasadnione interesem prywatnym (dozwolony użytek prywatny) lub publicznym (dozwolony użytek publiczny).

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Dozwolony użytek osobisty

- utwory już rozpowszechnione
- na własny użytek lub w kręgu osób pozostających w związku osobistym (pokrewieństwo, powinowactwo, stosunek towarzyski)

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Prawo cytatu

Wolno przytaczać w utworach stanowiących samoistną całość **urywki rozpowszechnionych utworów** oraz **rozpowszechnione utwory plastyczne, utwory fotograficzne lub drobne utwory w całości**, w zakresie uzasadnionym celami cytatu, takimi jak wyjaśnianie, polemika, analiza krytyczna lub naukowa, nauczanie lub prawami gatunku twórczości.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Oznaczenie twórcy

Art. 34. [Obowiązki w przypadku dozwolonego użytku]
Można korzystać z utworów w granicach dozwolonego użytku pod warunkiem wymienienia imienia i nazwiska twórcy oraz źródła. Podanie twórcy i źródła powinno uwzględniać istniejące możliwości. Twórcy nie przysługuje prawo do wynagrodzenia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Części II Prawo autorskie w praktyce KGW

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Utwory sztuki ludowej

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r.
III CSK 30/11

„Przyjmuje się, że dozwolone jest zarówno swobodne rozpowszechnianie dzieł folkloru, jak i tworzenie oraz eksploatowanie opartych na takich dziełach przeróbek i adaptacji. Nie dotyczy to tych utworów sztuki ludowej, w odniesieniu do których można oznaczyć osobę twórcy, a dziełu przypisać indywidualny, twórczy charakter”

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Przykłady

- wzornictwo
- rękodzieło
- utwory muzyczne
- przepisy kulinarne
- marka własna (zdjęcia i filmy publikowane np. w Internecie, stroje regionalne)
- zioła

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Jak ustalić, czy dane dzieło podlega ochronie?

Czy mamy do czynienia z utworem?

Czy mamy do czynienia z utworem folklorystycznym?

Czy jestem uprawniona/y do korzystania z utworu?

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Poszukiwanie podmiotu uprawnionego w Internecie

1. Szukamy informacji odnośnie źródła pochodzenia danego utworu.
2. Wyszukujemy informacje o autorze oraz warunkach licencyjnych.
3. Sprawdzamy, czy licencja pozwala na wykorzystanie utworu zgodnie z założeniami.
4. Jeżeli brak jest informacji konieczny kontakt z autorem celem uzyskania praw.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

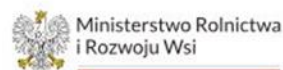
<https://www.shutterstock.com/pl>

5.4 Użytkownik nie może wykorzystywać zawartości Shutterstock w żadnym celu bez uprzedniego uzyskania licencji na ich wykorzystanie. Wszelkie wykorzystanie z treści Shutterstock przez użytkownika podlega odpowiedniej umowie licencyjnej zawartej oddzielnie między użytkownikiem i Shutterstock. Wyświetlanie i/lub rozpowszechnianie do publicznej wiadomości jakichkolwiek znaków wodnych lub nielicencjonowanych treści Shutterstock (włączonych do pracy pochodnej lub samodzielnie) stanowi naruszenie praw autorskich.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

<https://unsplash.com/>

Licencja

Zdjęcia Unsplash są stworzone do swobodnego użytku. Nasza licencja to odzwierciedla.

- ✓ Wszystkie zdjęcia można **pobrać** i używać za **darmo**
- ✓ Cele **komercyjne** i **niekomercyjne**
- ✓ **Zgoda nie jest wymagana** (choć uznanie autorstwa jest mile widziane!)

Co nie jest dozwolone 🙅

- ⊘ Zdjęcia nie mogą być **sprzedawane** bez znaczących modyfikacji.
- ⊘ Kompilowanie zdjęć z Unsplash w celu odtworzenia podobnej lub konkurencyjnej usługi.

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi (OZZ)

- Stowarzyszenie Polski Rynek Oprogramowania PRO
- Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych (SAWP)
- Związek Polskich Artystów Plastyków (ZPAP)
- Związek Artystów Scen Polskich (ZASP)
- Stowarzyszenie Autorów ZAiKS
- Stowarzyszenie Twórców Ludowych
- Związek Producentów Audio-Video (ZPAV)
- Stowarzyszenie Filmowców Polskich (SFP)
- Związek Polskich Artystów Fotografików (ZPAF)
- Związek Artystów Wykonawców STOART
- Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych „KOIIPOL”
- Stowarzyszenie Architektów Polskich (SARP)
- Stowarzyszenie Aktorów Filmowych i Telewizyjnych (SAFT)[2]
- Stowarzyszenie Autorów i Wydawców COPYRIGHT POLSKA (SAiW CP)

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

Dziękujemy za uwagę.

BIS LAW

Organizator

Instytucja finansowana przez:

Patronat honorowy
Wiceprezesa Rady Ministrów
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Henryka Kowalczyka

